

Fremsat den 15. november 2023 af Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT),
Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT) og Christina Olumeko (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om ændring af valgretsalderen til europaparlamentsvalg til 16 år

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, der sikrer, at valgretsalderen til europaparlamentsvalg sænkes til 16 år, i tide således at lovforslaget kan vedtages og træde i kraft før valget til Europa-Parlamentet i 2024.

Bemærkninger til forslaget

Det følger af § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 293 af 7. marts 2022 af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, at en person har opnået alderen for valgret til Europa-Parlamentet, når denne person har opnået alderen for valgret til Folketinget.

De gældende betingelser for at opnå valgret til Folketinget er fastsat i grundlovens § 29. Valgretsaldere er ikke fastsat i selve grundlovens § 29, men det følger af bestemmelsen i § 29, stk. 2, 1. pkt., at valgretsaldere er den, som har opnået flertal ved folkeafstemning i overensstemmelse med lov af 25. marts 1953. Ved denne folkeafstemning blev valgretsaldere fastsat til 23 år. Valgretsaldere er efterfølgende gradvis blevet nedsat til den gældende valgretsaldere på 18 år ved brug af fremgangsmåden i stk. 2, 2. og 3. pkt.

Ifølge en vurdering den 16. december 2015 fra den daværende justitsminister vil en ændring af valgretsaldere for kommunale og regionale valg kræve, at valgretsaldere til Folketingsvalg ændres tilsvarende, hvilket skal ske i overensstemmelse med den særlige procedure, der er foreskrevet i grundlovens § 29, stk. 2, 2. og 3. pkt., hvilket bl.a. indebærer en folkeafstemning om sænkelsen (svar på Social- og Indenrigsudvalget, alm. del – spørgsmål 47, folketingsåret 2015-16). Imidlertid finder grundlovens §§ 29 og 86 (om valgretsaldere for valg til bl.a. kommunalbestyrelser) ikke anvendelse ved valg af medlemmer til Europa-Parlamentet, hvorfor Folketinget vil kunne beslutte at sænke valgretsaldere for valg til Europa-Parlamentet, uden at fremgangsmåden i grundlovens § 29, stk. 2, 3. pkt., skal følges.

Med andre ord kræver en sænkning af valgretsaldere til europaparlamentsvalg til 16 år blot, at Folketinget vedtager det i form af en lovændring.

Valg til Europa-Parlamentet er vigtigt, fordi Europa-Parlamentet er den eneste EU-institution, der vælges direkte af europæerne. Derfor spiller Europa-Parlamentet en altafgørende rolle for det europæiske demokrati – ikke mindst

fordi de kriser, der håndteres på europæisk plan, har global karakter. Det bliver tydeligt med bl.a. finanskrisen, flygtningekrisen, covid-19 og klimakrisen. Det er kriser, som har konsekvenser langt ind i fremtiden. Netop derfor er Europa-Parlamentet også relevant for ungdommen, som ikke bør vente, til de fylder 18 år, før de kan få indflydelse på løsningerne. Derfor skal de unge og de næste generationer selvfølgelig høres, når EU udvikler, diskuterer og vedtager politik.

Næstkommende europaparlamentsvalg er allerede primo juni 2024. Derfor er det afgørende, at Folketinget træffer beslutningen om at sænke valgretsaldere snarest, så oplysningsinitiativer kan sættes i gang. Det er vigtigt, at alle stemmer på et oplyst grundlag – det gælder unge såvel som ældre.

Tyskland, Belgien, Malta og Østrig har givet 16-årige muligheden for at stemme til europaparlamentsvalget i 2024 (»Voting age for European elections«, At a Glance, European elections 2024, Europa-Parlamentet, august 2023). Den mulighed skal danske unge også have. Erfaringer fra bl.a. Østrig peger på, at førstegangsvælgere i alderen 16-17 år er velforberejdede, og deres høje valgdeltagelse kan føre til, at de også i fremtiden deltager i højere grad (»5.2 Youth participation in representative democracy – Austria«, YouthWiki, Europa-Kommissionen, den 17. oktober 2023). At give unge muligheden for at stemme er altså ikke kun en fordel nu og her, men også en langsigtet investering i vores demokrati.

Demokratiet er noget af det vigtigste, vi har, og det bør være i konstant udvikling. Tiden er moden til, at de unge formelt inddrages i demokratiet – og jo mere vi kan gøre for at inkludere dem, jo mere oplysning, debat og dialog om EU kan vi skabe i fællesskab. Dette har Alliancen for 16 års valgret til EP-valg senest påpeget gennem en informationskampagne.

Skriftlig fremsættelse

Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af valgretsaldere til europaparlamentsvalg til 16 år.

(Beslutningsforslag nr. B 57)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.